

# OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA NA ŻYCIE Z UBEZPIECZENIOWYM FUNDUSZEM KAPITAŁOWYM „NORDEA FUTURA”

## Rozdział 1: Postanowienia Ogólne

### § 1

1. Na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia, zwanych dalej „OWU”, Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A., zwanym dalej „Nordea”, zawiera z Ubezpieczającym umowę ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym „Nordea Futura”, zwaną dalej „Umową Ubezpieczenia”.
2. Przez zawarcie Umowy Ubezpieczenia Nordea zobowiązuje się spełnić określone w Umowie Ubezpieczenia Świadczenie w razie zajścia w Okresie Odpowiedzialności zdarzenia objętego Zakresem Ubezpieczenia, a Ubezpieczający zobowiązuje się do Opłacania Składki Ubezpieczeniowej.

## Rozdział 2: Definicje

### § 2

Terminy użyte w OWU oznaczają:

- 1) „**Dzień Wznowienia**” – wskazany przez Nordea dzień, z którym następuje wznowienie rozwiązanej Umowy Ubezpieczenia;
- 2) „**Indeksacja**” – podwyższenie Sumy Ubezpieczenia i Składki Ubezpieczeniowej zgodnie z postanowieniami Umowy Ubezpieczenia;
- 3) „**Indywidualny Rachunek Kapitałowy**” – wydzielony rachunek Jednostek Funduszu utworzony przez Nordea do obsługi Umowy Ubezpieczenia;
- 4) „**Indywidualny Stan Funduszu**” – suma wartości Jednostek Funduszu zarejestrowanych na wszystkich Subkontach Indywidualnego Rachunku Kapitałowego;
- 5) „**Jednostki Funduszu**” – równe co do wartości części, na które podzielony jest Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy;
- 6) „**Karta Parametrów**” – integralna część OWU, zawierająca ustalone przez Nordea parametry techniczne Umowy Ubezpieczenia, która wraz z OWU jest wręczana Ubezpieczającemu przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia;
- 7) „**Lekarz Zaufania**” – wskazana przez Nordea osoba uprawniona do wykonywania zawodu lekarza lub wskazany przez Nordea zakład opieki zdrowotnej;
- 8) „**Nieszczęśliwy Wypadek**” – zaistniałe w Okresie Odpowiedzialności zdarzenie nagłe, wywołane działającą nagle i niezależnie od woli Ubezpieczonego, przyczyną zewnętrzną; za Nieszczęśliwy Wypadek nie uważa się zawału serca oraz udaru mózgu;
- 9) „**Okres Odpowiedzialności**” – okres, w którym Nordea udziela ochrony ubezpieczeniowej;
- 10) „**Okres Opóźnienia**” – okres kolejnych 30 dni, rozpoczynający się pierwszego dnia okresu, za który Składka Ubezpieczeniowa jest należna, jeżeli nie nastąpiło Opłacenie Składki Ubezpieczeniowej;
- 11) „**Opłacenie Składki**” – uznanie rachunku bankowego Nordea kwotą Składki Ubezpieczeniowej lub kwotą Składki Dodatkowej;
- 12) „**Polisa**” – dokument wystawiony przez Nordea potwierdzający zawarcie Umowy Ubezpieczenia i jej warunki;
- 13) „**Pozostawanie pod wpływem Alkoholu**” – stan po spożyciu alkoholu w ilości, która powoduje, że zawartość alkoholu we krwi wynosi od 0,2‰ wzwyż albo stężenie alkoholu w wydychanym powietrzu wynosi od 0,1mg/dcm<sup>3</sup> wzwyż;
- 14) „**Regulamin Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych**” – dokument, który stanowi integralną część OWU, zawierający w szczególności zasady nabywania i umarzania Jednostek Funduszy, zasady i terminy wyceny Jednostek Funduszy, terminy zamiany środków pochodzących ze Składki Alokowanej na Jednostki Funduszy oraz cel i zasady polityki inwestycyjnej Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych;
- 15) „**Rocznica Polisy**” – każda rocznica dnia wskazanego w Polisie jako dzień zawarcia Umowy Ubezpieczenia, a jeżeli w danym roku nie ma takiego dnia – ostatni dzień odpowiedniego miesiąca;
- 16) „**Rok Polisowy**” – rok rozpoczynający się w dniu wskazanym w Polisie jako dzień zawarcia Umowy Ubezpieczenia oraz w każdą Rocznicę Polisy;
- 17) „**Składka Alokowana**” – określona w Umowie Ubezpieczenia procentowa część Składki Ubezpieczeniowej lub Składki Dodatkowej, która przeznaczona jest na nabycie Jednostek Funduszu wskazanych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych;
- 18) „**Składka Dodatkowa**” – składka, która może być Opłacana poza Składką Ubezpieczeniową na wskazany w Umowie Ubezpieczenia rachunek bankowy Nordea;
- 19) „**Składka Ubezpieczeniowa**” – kwota, do której wpłacania na wskazany w Umowie Ubezpieczenia rachunek bankowy Nordea, w wysokości i terminach określonych w Umowie Ubezpieczenia, zobowiązany jest Ubezpieczający;
- 20) „**Subkonto**” – część Indywidualnego Rachunku Kapitałowego, na którym rejestrowana jest liczba Jednostek Funduszu jednego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego;
- 21) „**Suma Pod Ryzykiem Dla Ryzyka Zgonu Ubezpieczonego**” – kwota ustalana przez Nordea równa:
  - a) różnicy pomiędzy Sumą Ubezpieczenia a Indywidualnym Stanem Funduszu, w przypadku, gdy Indywidualny Stan Funduszu jest mniejszy od Sumy Ubezpieczenia;
  - b) zero, w przypadku, gdy Indywidualny Stan Funduszu jest równy lub wyższy od Sumy Ubezpieczenia;
- 22) „**Suma Pod Ryzykiem Dla Ryzyka Zgonu Ubezpieczonego Wskutek Nieszczęśliwego Wypadku**” – kwota ustalana przez Nordea równa:
  - a) Sumie Ubezpieczenia, w przypadku, gdy Indywidualny Stan Funduszu jest mniejszy od Sumy Ubezpieczenia;
  - b) różnicy pomiędzy 200% Sumy Ubezpieczenia a Indywidualnym Stanem Funduszu, w przypadku, gdy Indywidualny Stan Funduszu jest mniejszy od 200% Sumy Ubezpieczenia oraz równy lub wyższy od Sumy Ubezpieczenia;
  - c) zero, w przypadku, gdy Indywidualny Stan Funduszu jest równy lub wyższy od 200% Sumy Ubezpieczenia;
- 23) „**Suma Ubezpieczenia**” – określona w Umowie Ubezpieczenia kwota stanowiąca podstawę do obliczania wysokości Świadczenia;
- 24) „**Świadczenie**” – kwota wypłacana przez Nordea w przypadku uznania roszczenia z tytułu zajścia w Okresie Odpowiedzialności zdarzenia objętego Zakresem Ubezpieczenia;
- 25) „**Transfer**” – przeniesienie części lub całości środków z jednego Subkonta do innego lub innych Subkont;
- 26) „**Trwała Utrata Zdrowia**” – trwale i nieodwracalne uszkodzenie ciała lub trwały i nieodwracalny rozstrój zdrowia;
- 27) „**Ubezpieczający**” – wskazana w Umowie Ubezpieczenia, osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która zawarła Umowę Ubezpieczenia z Nordea;
- 28) „**Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy**” – wydzielony fundusz aktywów, stanowiący rezerwę tworzoną ze Składek

Alokowanych, inwestowany w sposób określony w Regulaminie Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych;

- 29) „**Ubezpieczony**” – wskazana w Umowie Ubezpieczenia osoba fizyczna, która jest objęta ochroną ubezpieczeniową;
- 30) „**Uposażony**” – wskazana przez Ubezpieczonego osoba, uprawniona, zgodnie z Umową Ubezpieczenia, do otrzymania Świadczenia w przypadku zgonu Ubezpieczonego;
- 31) „**Uposażony Zastępczy**” – wskazana przez Ubezpieczonego osoba, uprawniona, zgodnie z Umową Ubezpieczenia, do otrzymania Świadczenia w przypadku zgonu Ubezpieczonego, jeżeli brak jest uprawnionego Uposażonego;
- 32) „**Wartość Wykupu**” – kwota równa Indywidualnemu Stanowi Funduszu pomniejszonemu o opłatę likwidacyjną, której wysokość określona jest w Karcie Parametrów;
- 33) „**Wartość Wykupu Częściowego**” – kwota równa wartości Jednostek Funduszu umarżanych w związku z wykupem częściowym, wypłacana Ubezpieczającemu po potrąceniu opłaty manipulacyjnej, której wysokość określona jest w Karcie Parametrów;
- 34) „**Zakres Ubezpieczenia**” – wskazany w Umowie Ubezpieczenia zbiór zdarzeń; zajście któregośkolwiek z tych zdarzeń uprawnia Ubezpieczonego lub osobę uprawnioną zgodnie z § 27 do zgłoszenia roszczenia o Świadczenie.

### Rozdział 3: Przedmiot i Zakres Ubezpieczenia

#### § 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest życie Ubezpieczonego albo życie i zdrowie Ubezpieczonego, w zależności od wybranego wariantu, o których mowa w ust. 2.
2. Zakres Ubezpieczenia obejmuje następujące zdarzenia w życiu Ubezpieczonego zaistniałe w Okresie Odpowiedzialności:
  - 1) w wariantcie I – zgon Ubezpieczonego;
  - 2) w wariantcie II:
    - a) zgon Ubezpieczonego z przyczyn innych niż Nieszczęśliwy Wypadek,
    - b) zgon Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku – zgon Ubezpieczonego, którego bezpośrednią i wyłączną przyczyną jest Nieszczęśliwy Wypadek;
  - 3) w wariantcie III:
    - a) zgon Ubezpieczonego z przyczyn innych niż Nieszczęśliwy Wypadek,
    - b) zgon Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku – zgon Ubezpieczonego, którego bezpośrednią i wyłączną przyczyną jest Nieszczęśliwy Wypadek,
    - c) Trwała Utrata Zdrowia przez Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku – Trwała Utrata Zdrowia przez Ubezpieczonego, której bezpośrednią i wyłączną przyczyną jest Nieszczęśliwy Wypadek.
3. Zakres Ubezpieczenia może zostać rozszerzony na mocy zawartych pomiędzy Ubezpieczającym a Nordea umów ubezpieczeń dodatkowych.

### Rozdział 4: Okres Odpowiedzialności

#### § 4

1. Okres Odpowiedzialności rozpoczyna się w dniu wskazanym w Polisie jako dzień zawarcia Umowy Ubezpieczenia jednak nie wcześniej niż w dniu następnym po dniu, w którym nastąpiło Oplacenie Składki Ubezpieczeniowej.
2. Okres Odpowiedzialności kończy się z chwilą:
  - 1) zgonu Ubezpieczonego;
  - 2) upływu ostatniego dnia okresu, na który zawarto Umowę Ubezpieczenia;
  - 3) rozwiązania Umowy Ubezpieczenia, na mocy postanowień § 11 ust. 3 lub § 11 ust. 8.

### Rozdział 5: Wyłączenie i Ograniczenie Odpowiedzialności Nordea

#### § 5

1. Nordea nie ponosi odpowiedzialności z tytułu zgonu Ubezpieczonego, jeśli nastąpił on w związku lub jest następstwem:
  - 1) wojny, działań zbrojnych, stanu wojennego, działania energii jądrowej;
  - 2) czynnego udziału Ubezpieczonego w zamieszkach lub w aktach terroryzmu bądź innych aktach przemocy; przez akt terroryzmu rozumie się użycie przemocy dla osiągnięcia celów politycznych, światopoglądowych, religijnych, rasowych lub społecznych;
  - 3) próby samobójczej Ubezpieczonego w okresie pierwszych dwóch lat od zawarcia Umowy Ubezpieczenia.
2. Nordea nie ponosi odpowiedzialności z tytułu zgonu Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku, jeśli nastąpił on w związku lub jest następstwem:
  - 1) usiłowania lub dokonania przestępstwa przez Ubezpieczonego;
  - 2) Pozostawiania pod wpływem Alkoholu przez Ubezpieczonego, zażycia środków odurzających lub psychotropowych, użycia narkotyków lub innych podobnie działających środków, wyłączając przypadki, gdy Ubezpieczony przyjmował te środki w ramach zaleconej przez lekarza terapii medycznej;
  - 3) prowadzenia pojazdu mechanicznego lub innego pojazdu przez Ubezpieczonego, jeżeli Ubezpieczony nie posiadał uprawnień wymaganych przez prawo o ruchu drogowym albo jeżeli Ubezpieczony kierował tym pojazdem Pozostając pod wpływem Alkoholu, zażyciu środków odurzających lub psychotropowych, użyciu narkotyków lub innych podobnie działających środków;
  - 4) wypadku drogowego spowodowanego przez Ubezpieczonego, który był osobą pieszą Pozostającą pod wpływem Alkoholu albo użyciu narkotyków bądź innych podobnie działających środków;
  - 5) leczenia lub innych zabiegów o charakterze medycznym, którym dobrowolnie poddał się Ubezpieczony, prowadzonymi poza kontrolą osób uprawnionych np. terapia znachorska;
  - 6) uprawiania przez Ubezpieczonego sportów motorowych, motorowodnych, lotniczych, w tym lotniarstwa, spadochroniarstwa i szybownictwa, wspinaczki górskiej i skałkowej, sportów walki, podnoszenia ciężarów, speleologii, nurkowania, skoków na linie oraz skoków do wody oraz innych niebezpiecznych sportów;
  - 7) wypadku lotniczego, za wyjątkiem przypadków, gdy Ubezpieczony był pasażerem samolotu wykonującego lot w ramach regularnego przewozu lotniczego.
3. W przypadku zgonu Ubezpieczonego, spowodowanego przyczyną wymienioną w ust. 1, Nordea wypłaca osobie uprawnionej zgodnie z § 27 Indywidualny Stan Funduszu.
4. W przypadku zgonu Ubezpieczonego, spowodowanego przyczyną wymienioną w ust. 2, Nordea wypłaca Świadczenia jak z tytułu zgonu Ubezpieczonego z przyczyn innych niż Nieszczęśliwy Wypadek.

#### § 6

1. Nordea nie ponosi odpowiedzialności z tytułu Trwałej Utraty Zdrowia przez Ubezpieczonego, która powstała w rezultacie lub w związku z okolicznościami wymienionymi w § 5 ust. 1 i 2.
2. Nordea nie ponosi odpowiedzialności z tytułu Trwałej Utraty Zdrowia przez Ubezpieczonego powstałej w wyniku uszkodzenia ciała spowodowanego leczeniem lub zabiegami medycznymi, bez względu na to, przez kogo zabiegi były wykonywane.
3. Nordea nie ponosi odpowiedzialności z tytułu Trwałej Utraty Zdrowia przez Ubezpieczonego wynikłej z jakichkolwiek chorób i stanów chorobowych, w tym takich, które wystąpiły nagle np. zawały, wylewy, udary, choroby zakaźne, zaziębienia, zapalenia płuc, krwawienia narządów wewnętrznych, zakłócenia ciąży i porodu, wypadnięcia jądra miazdzystego.

## § 7

Jeżeli zdarzenie zaszło w ciągu trzech lat od zawarcia Umowy Ubezpieczenia, Nordea jest wolna od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczony, Ubezpieczający, przedstawiciel Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego zataił lub podał niezgodne z prawdą okoliczności albo informacje, o które Nordea pytała we wniosku albo w innych pismach przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia, chyba, że zatajone lub niezgodne z prawdą okoliczności lub informacje nie mają wpływu na zwiększenie prawdopodobieństwa zajścia zdarzenia objętego Zakresem Ubezpieczenia.

## Rozdział 6: Zawarcie Umowy Ubezpieczenia

### § 8

1. Umowa Ubezpieczenia może być zawarta na czas nieokreślony lub na czas określony nie krótszy niż 1 rok.
2. Ubezpieczonym może zostać osoba, która ukończyła 1 rok życia i nie ukończyła 75 roku życia.
3. Umowa Ubezpieczenia jest zawarta na czas ustalony w Umowie Ubezpieczenia, liczony od dnia wskazanego w Polisie jako dzień zawarcia Umowy Ubezpieczenia.

### § 9

1. W celu zawarcia Umowy Ubezpieczenia, Ubezpieczający składa wniosek o jej zawarcie na formularzu Nordea wraz z informacją lub ankietą o stanie zdrowia Ubezpieczonego.
2. Składając wniosek o zawarcie Umowy Ubezpieczenia, Ubezpieczający wpłaca ustaloną przez Nordea kwotę, stanowiącą zaliczkę na poczet Składki Ubezpieczeniowej.
3. Ubezpieczający proponuje we wniosku wysokość Sumy Ubezpieczenia oraz Składki Ubezpieczeniowej nie mniejsze niż odpowiednio minimalna suma ubezpieczenia oraz minimalna składka ubezpieczeniowa ustalone przez Nordea i określone w Karcie Parametrów.
4. Ubezpieczający, Ubezpieczony, przedstawiciel Ubezpieczonego oraz przedstawiciel Ubezpieczającego zobowiązani są do udzielenia, zgodnie z prawdą, odpowiedzi na pytania zamieszczone we wniosku oraz w załączonej do wniosku informacji lub ankiecie o stanie zdrowia Ubezpieczonego oraz na pytania skierowane do nich w innych pismach przed zawarciem Umowy Ubezpieczenia.
5. Nordea ma prawo:
  - 1) zażądać uzupełnienia wniosku poprzez przeprowadzenie przez Lekarza Zaufania badań medycznych Ubezpieczonego, rozumianych jako badania lekarskie lub badania diagnostyczne z minimalnym ryzykiem, z wyłączeniem badań genetycznych,
  - 2) zażądać uzupełnienia dokumentacji wniosku w inny sposób ustalony przez Nordea,
  - 3) wnioskować o zawarcie Umowy Ubezpieczenia na warunkach innych niż zaproponowane we wniosku Ubezpieczającego.
6. Złożenie wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia nie jest równoznaczne z zawarciem Umowy Ubezpieczenia.
7. Wyniki badań medycznych Ubezpieczonego stanowią podstawę do oceny stanu zdrowia dla potrzeb kalkulacji wysokości kosztów ochrony ubezpieczeniowej z tytułu zgonu Ubezpieczonego. Wyniki badań są poufne. Nordea zobowiązuje się, na żądanie Ubezpieczonego, udostępnić mu wyniki jego badań medycznych.
8. Koszty przeprowadzenia przez Lekarza Zaufania zleconych przez Nordea badań medycznych Ubezpieczonego, pokrywane są przez Nordea.

### § 10

1. Umowę Ubezpieczenia uważa się za zawartą z dniem określonym w Polisie, jednakże nie później niż z dniem doręczenia Polisy Ubezpieczającemu.
2. Potwierdzeniem warunków zawarcia Umowy Ubezpieczenia jest doręczenie Polisy Ubezpieczającemu.
3. Polisa stanowi integralną część Umowy Ubezpieczenia.

## Rozdział 7: Odstąpienie, Rozwiązanie i Wznowienie Umowy Ubezpieczenia

### § 11

1. Ubezpieczający ma prawo pisemnego odstąpienia od Umowy **NORDEA POLSKA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE S.A.**

UI/OWU/324/06-2010/B

Ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia, w którym doręczono Polisę Ubezpieczającemu.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, uważa się, że Umowa Ubezpieczenia nie została zawarta. W terminie 14 dni od otrzymania od Ubezpieczającego pisma o odstąpieniu, Nordea zwraca Ubezpieczającemu Opłacone Składki powiększone lub pomniejszone o kwotę wynikającą ze zmiany wartości Jednostek Funduszu pomiędzy dniem zainwestowania Opłaconych Składek oraz dniem umorzenia Jednostek Funduszu w celu zwrotu Składek.
3. Umowa Ubezpieczenia ulega rozwiązaniu, gdy:
  - 1) Ubezpieczający wypowiedział Umowę Ubezpieczenia – Umowa Ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z upływem okresu, za który nastąpiło Opłacenie Składki Ubezpieczeniowej;
  - 2) upłynął Okres Opóźnienia – Umowa Ubezpieczenia ulega rozwiązaniu z upływem okresu, za który nastąpiło Opłacenie Składki Ubezpieczeniowej, z wyjątkiem przypadku określonego w § 15 ust. 2; Nordea nie ma obowiązku wzywania Ubezpieczającego do Opłacenia Składki Ubezpieczeniowej.
4. W przypadku rozwiązania Umowy Ubezpieczenia w trybie określonym w ust. 3 pkt 1), po drugim Roku Polisowym, Ubezpieczający ma prawo żądania od Nordea wypłaty Wartości Wykupu.
5. Ubezpieczający lub Ubezpieczony mają prawo wnioskować o wznowienie Umowy Ubezpieczenia w terminie 6 miesięcy od jej rozwiązania, dokonanego w trybie określonym w ust. 3. Umowa Ubezpieczenia ulega wznowieniu pod warunkiem, że nie została dokonana wypłata Wartości Wykupu, nie nastąpił zgon Ubezpieczonego a także Ubezpieczający dokonał opłaty wznawiającej w wysokości wszystkich zaległych Składek Ubezpieczeniowych. Nordea ma prawo uzależnić zgodę na wznowienie Umowy Ubezpieczenia od przeprowadzenia przez Lekarza Zaufania, badań medycznych Ubezpieczonego. Umowa Ubezpieczenia ulega wznowieniu z Dniem Wznowienia. W Umowie Ubezpieczenia wznowionej na wniosek Ubezpieczonego prawa i obowiązki Ubezpieczającego przechodzą na Ubezpieczonego.
6. W Umowie Ubezpieczenia wznowionej na mocy ust. 5 za Wartość Wykupu, obliczoną na dzień rozwiązania Umowy Ubezpieczenia, zostaną nabyte Jednostki Funduszu jednego lub kilku wskazanych przez Ubezpieczającego Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych. Do wskazania Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych postanowienia § 18 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio. Nabycie Jednostek Funduszu odbywa się w Dniu Wznowienia.
7. Umowa Ubezpieczenia ulega rozwiązaniu w dniu zakończenia Okresu Odpowiedzialności spowodowanego przypadkami określonymi w § 4 ust. 2 pkt 1) i pkt 2).
8. Umowa Ubezpieczenia ulega rozwiązaniu w dniu, w którym liczba Jednostek Funduszu na Indywidualnym Rachunku Kapitałowym spadnie do zera.
9. W okresie pierwszych pięciu Lat Polisowych Umowa Ubezpieczenia nie ulegnie rozwiązaniu w trybie określonym w ust. 8, jeżeli w tym okresie zostaną spełnione łącznie następujące warunki:
  - 1) Składka Ubezpieczeniowa będzie Opłacana zgodnie z postanowieniami § 12 ust. 4,
  - 2) nie wystąpi okres zawieszenia Opłacania Składki Ubezpieczeniowej,
  - 3) nie wystąpi okres bezskładkowy,
  - 4) nie wystąpi wypłata Wartości Wykupu Częściowego.

## Rozdział 8: Składka Ubezpieczeniowa i Składka Dodatkowa

### § 12

1. Wysokość Składki Ubezpieczeniowej ustalają Strony w Umowie Ubezpieczenia.
2. Wysokość Składki Ubezpieczeniowej w dniu zawarcia Umowy Ubezpieczenia nie może być niższa niż minimalna składka ubezpieczeniowa ustalona przez Nordea i określona w Karcie Parametrów.
3. Składka Ubezpieczeniowa ustalana jest jako składka ratalna opłacana z częstotliwością miesięczną, kwartalną, półroczną

albo roczną.

4. Ubezpieczający zobowiązany jest do Opłacania Składki Ubezpieczeniowej z góry, w wysokości, z częstotliwością i w terminach określonych w Umowie Ubezpieczenia.
5. Ubezpieczający ma prawo nie później niż 60 dni przed Rocznicą Polisy wnioskować o zmianę wysokości Składki Ubezpieczeniowej lub częstotliwości Opłacania Składki Ubezpieczeniowej. W przypadku wyrażenia zgody na zmianę przez Nordea, zmiana Składki Ubezpieczeniowej następuje w najbliższą Rocznicę Polisy. Postanowienia ust. 2 stosuje się odpowiednio do zmienionej Składki Ubezpieczeniowej.

### § 13

1. Składka Dodatkowa może być Opłacana w każdym momencie trwania Umowy Ubezpieczenia, w wysokości nie niższej niż minimalna składka dodatkowa ustalona przez Nordea i określona w Karcie Parametrów.
2. Opłacenie Składki Dodatkowej nie zmienia ustalonej w Umowie Ubezpieczenia wysokości Sumy Ubezpieczenia.

## Rozdział 9: Zawieszenie Opłacania Składki Ubezpieczeniowej

### § 14

1. Ubezpieczający ma prawo złożyć w Nordea wniosek o zawieszenie Opłacania Składki Ubezpieczeniowej, które po raz pierwszy może rozpocząć się nie wcześniej niż po drugim Roku Polisowym, pod warunkiem Opłacenia wszystkich należnych Składek Ubezpieczeniowych za pierwsze 2 Lata Polisowe. Zawieszenie Opłacania Składki Ubezpieczeniowej może zostać dokonane wyłącznie w trakcie pełnych okresów zgodnych z ustaloną w Umowie Ubezpieczenia częstotliwością opłacania Składki Ubezpieczeniowej.
2. Po wyrażeniu zgody przez Nordea, opłata Składki Ubezpieczeniowej może zostać zawieszona na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, licząc od pierwszego dnia następującego po okresie, za który została Opłacona ostatnia Składka Ubezpieczeniowa.
3. Zawieszenie Opłacania Składki Ubezpieczeniowej nie powoduje zawieszenia odpowiedzialności Nordea w tym okresie.
4. Ubezpieczający ma prawo złożyć wniosek o wcześniejsze zakończenie okresu zawieszenia Opłacania Składki Ubezpieczeniowej, pod warunkiem, że zakończy się on ostatniego dnia terminu, za który powinna zostać Opłacona Składka Ubezpieczeniowa zgodnie z postanowieniami Umowy Ubezpieczenia.
5. Ponowne zawieszenie Opłacania Składki Ubezpieczeniowej może nastąpić po upływie 5 lat, licząc od pierwszego dnia następującego po zakończeniu poprzedniego okresu zawieszenia Opłacania Składki Ubezpieczeniowej.

## Rozdział 10: Okres Bezskładkowy

### § 15

1. Ubezpieczający ma prawo złożyć w Nordea wniosek o rozpoczęcie okresu bezskładkowego, który może wystąpić nie wcześniej niż po drugim Roku Polisowym, pod warunkiem Opłacenia wszystkich należnych Składek Ubezpieczeniowych za pierwsze 2 Lata Polisowe. Ubezpieczający ma prawo wnioskować o okres bezskładkowy tylko raz w Okresie Odpowiedzialności.
2. Jeżeli po drugim Roku Polisowym wystąpi i upłynie Okres Opóźnienia a Ubezpieczający niełoży w tym czasie wniosku o zawieszenie Opłacania Składki Ubezpieczeniowej, o którym mowa w § 14 ust. 1, wówczas uważa się, iż z pierwszym dniem Okresu Opóźnienia rozpoczyna się okres bezskładkowy. Nordea zobowiązuje się powiadomić Ubezpieczającego o terminie rozpoczęcia okresu bezskładkowego.
3. Jeżeli w okresie bezskładkowym nastąpi Opłacenie Składki Ubezpieczeniowej wówczas uważa się, że początek okresu bezskładkowego został przesunięty o okres, za który Opłacono Składkę Ubezpieczeniową.
4. Okres bezskładkowy nie powoduje zawieszenia odpowiedzialności Nordea w tym okresie.
5. Ubezpieczający, za zgodą Nordea, ma prawo w terminie 6 miesięcy od rozpoczęcia okresu bezskładkowego wznowić

**NORDEA POLSKA TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ NA ŻYCIE S.A.**

UI/OWU/324/06-2010/B

Opłacanie Składki Ubezpieczeniowej pod warunkiem Opłacenia wszystkich zaległych Składek Ubezpieczeniowych. Nordea ma prawo uzależnić zgodę na zakończenie okresu bezskładkowego od przeprowadzenia przez Lekarza Zaufania, badań medycznych Ubezpieczonego.

## Rozdział 11: Suma Ubezpieczenia

### § 16

1. Wysokość Sumy Ubezpieczenia ustalają Strony w Umowie Ubezpieczenia.
2. Wysokość Sumy Ubezpieczenia w dniu zawarcia Umowy Ubezpieczenia nie może być niższa niż minimalna suma ubezpieczenia ustalona przez Nordea i określona w Karcie Parametrów.
3. Ubezpieczający ma prawo nie później niż 60 dni przed Rocznicą Polisy wnioskować o zmianę wysokości Sumy Ubezpieczenia. W przypadku wyrażenia zgody na zmianę przez Nordea, zmiana Sumy Ubezpieczenia następuje w najbliższą Rocznicę Polisy. Postanowienia ust. 2 stosuje się odpowiednio.
4. W przypadku podwyższenia Sumy Ubezpieczenia, Nordea ma prawo wyrazić zgodę na jej zmianę, pod warunkiem przeprowadzenia przez Lekarza Zaufania badań medycznych Ubezpieczonego lub podwyższenia Składki Ubezpieczeniowej.

## Rozdział 12: Indeksacja

### § 17

1. W Rocznicę Polisy Składka Ubezpieczeniowa i Suma Ubezpieczenia podlegają Indeksacji. W wyniku Indeksacji Składka Ubezpieczeniowa od tej Rocznicy Polisy zostaje powiększona o kwotę równą iloczynowi Składki Ubezpieczeniowej i wskaźnika Indeksacji. W wyniku Indeksacji Suma Ubezpieczenia od tej Rocznicy Polisy zostaje powiększona o kwotę równą iloczynowi Sumy Ubezpieczenia i wskaźnika Indeksacji.
2. Jeżeli Umowa Ubezpieczenia nie stanowi inaczej, Indeksacja Sumy Ubezpieczenia występuje zawsze łącznie z Indeksacją Składki Ubezpieczeniowej i zawsze według tego samego wskaźnika Indeksacji.
3. Wskaźnik Indeksacji określany jest przez Nordea i jest równy 12 miesięcznej stopie WIBOR z zamknięcia pierwszego roboczego dnia miesiąca poprzedzającego o dwa miesiące Rocznicę Polisy. Jeżeli stopa WIBOR, będąca podstawą do określenia wskaźnika Indeksacji, jest niższa niż 0,5%, Indeksacja nie jest dokonywana.
4. Wskaźnik Indeksacji jest zaokrąglany matematycznie do dziesiątej części procenta. Suma Ubezpieczenia po Indeksacji jest zaokrąglana matematycznie do pełnych złotych. Składka Ubezpieczeniowa po Indeksacji jest zaokrąglana matematycznie do pełnych dziesiątek groszy.
5. W przypadku, gdy stopa WIBOR przestaje być podawana, Nordea ma prawo zmienić podstawę ustalania wskaźnika Indeksacji.
6. Nordea informuje Ubezpieczającego o zmienionej w wyniku Indeksacji wysokości Składki Ubezpieczeniowej i Sumy Ubezpieczenia najpóźniej 30 dni przed Rocznicą Polisy. Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od Indeksacji, w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od Rocznicy Polisy.

## Rozdział 13: Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe

### § 18

1. Ubezpieczający we wniosku o zawarcie Umowy Ubezpieczenia, o którym mowa w § 9 ust. 1, zobowiązany jest wskazać jeden lub kilka Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, w których lokowane będą środki pochodzące ze Składki Alokowanej, zgodnie z Regulaminem Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych.
2. Ubezpieczający, wskazując kilka Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, zobowiązany jest określić procentowy podział Składki Alokowanej na części lokowane we wskazane Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe. Jeżeli Ubezpieczający nie określi procentowego podziału Składki Alokowanej lub wszystkie procentowe udziały nie sumują się do 100% uznaje się, że podział został dokonany na równe części.

3. Nordea raz w każdym Roku Polisowym przekazuje Ubezpieczającemu informację o stanie Indywidualnego Stanu Funduszu.
4. Nordea przekazuje Ubezpieczającemu informację o stanie Indywidualnego Stanu Funduszu, w dodatkowym terminie niż wymieniony w ust. 3, na wniosek Ubezpieczającego, po pobraniu, z Indywidualnego Rachunku Kapitałowego, opłaty ustalonej przez Nordea i określonej w Karcie Parametrów.

#### **§ 19**

1. W dowolnym momencie obowiązywania Umowy Ubezpieczenia Ubezpieczający ma prawo do zmiany procentowego podziału Składki Alokowanej na poszczególne Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe. Postanowienia § 18 ust. 2 stosuje się odpowiednio.
2. Pierwsze dwie zmiany, o których mowa w ust. 1, dokonane w danym Roku Polisowym są wolne od opłaty. Każda następna zmiana procentowego podziału Składki Alokowanej na poszczególne Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe dokonana w danym Roku Polisowym jest związana z pobraniem, z Indywidualnego Rachunku Kapitałowego, opłaty ustalonej przez Nordea i określonej w Karcie Parametrów.

#### **§ 20**

1. W dowolnym momencie obowiązywania Umowy Ubezpieczenia Ubezpieczający ma prawo do dokonania Transferu.
2. Ubezpieczający, wnioskując o dokonanie Transferu, zobowiązany jest:
  - 1) określić kwotę lub procent środków Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, które mają zostać przeniesione,
  - 2) wskazać Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy, z którego mają być środki przeniesione,
  - 3) wskazać jeden lub kilka docelowych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, do których mają być środki przeniesione,
  - 4) określić procentowy podział przenoszonych środków na części lokowane we wskazane Ubezpieczeniowe Fundusze Kapitałowe, z zastrzeżeniem, że udział każdego Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego w podziale transferowanych środków podawany jest z dokładnością do 0,5%.
3. Transfer polega na:
  - 1) umorzeniu Jednostek Funduszu, których łączna wartość pokrywa kwotę lub procent środków o których mowa w ust. 2 pkt 1), Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego, z którego ma nastąpić przeniesienie środków,
 

a następnie
  - 2) nabyciu Jednostek Funduszu jednego lub kilku wskazanych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, w ilości pozwalającej na otrzymanie proporcji, o których mowa w ust. 2 pkt 4).
4. Sześć pierwszych Transferów dokonanych w danym Roku Polisowym jest wolnych od opłaty. Każdy następny Transfer dokonany w danym Roku Polisowym jest związany z pobraniem, z kwoty przeznaczonej do Transferu, opłaty ustalonej przez Nordea i określonej w Karcie Parametrów.
5. Transfer nie zostanie dokonany, jeżeli Ubezpieczający nie określi procentowego podziału środków lub wszystkie procentowe udziały Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych nie sumują się do 100%.
6. Nordea informuje Ubezpieczającego, jeżeli Transfer nie zostanie dokonany z powodów, o których mowa w ust. 5.

### **Rozdział 14: Wykup Częściowy**

#### **§ 21**

1. Po upływie 2 Lat Polisowych Ubezpieczający może złożyć wniosek o wykup częściowy.
2. Ubezpieczający we wniosku o wykup częściowy zobowiązany jest określić Wartość Wykupu Częściowego oraz procentowy podział Wartości Wykupu Częściowego na poszczególne Subkonta. Jeżeli Ubezpieczający nie określi procentowego podziału Wartości Wykupu Częściowego na poszczególne Subkonta lub

udziały wymienionych Subkont nie sumują się do 100%, uważa się, że podział jest proporcjonalny do udziału wartości Jednostek Funduszu każdego Subkonta w Indywidualnym Stanie Funduszu.

3. Wysokość Wykupu Częściowego nie może być niższa niż minimalna wysokość wykupu częściowego ustalona przez Nordea i określona w Karcie Parametrów. Wniosek o wykup częściowy niższy niż określony w zdaniu poprzednim nie zostanie realizowany.
4. Wypłata Wartości Wykupu Częściowego nie może powodować pomniejszenia Indywidualnego Stanu Funduszu do kwoty niższej niż minimalna wysokość indywidualnego stanu funduszu ustalona przez Nordea i określona w Karcie Parametrów. Jeżeli wypłata Wartości Wykupu Częściowego spowodowałaby pomniejszenie Indywidualnego Stanu Funduszu poniżej poziomu, o którym mowa w zdaniu poprzednim, Nordea dokona wypłaty Wartości Wykupu Częściowego w wysokości, która spowoduje pozostawienie na Indywidualnym Stanie Funduszu minimalnej kwoty ustalonej przez Nordea, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.
5. Wykup częściowy polega na umorzeniu Jednostek Funduszu, których łączna wartość jest równa Wartości Wykupu Częściowego, jednego lub kilku Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych, zgodnie z postanowieniem ust. 2.
6. Wykup częściowy powoduje pomniejszenie Sumy Ubezpieczenia o kwotę Wartości Wykupu Częściowego do kwoty nie niższej niż minimalna suma ubezpieczenia ustalona przez Nordea i określona w Karcie Parametrów.
7. Nordea zobowiązuje się wypłacić Ubezpieczającemu środki pieniężne pochodzące z wykupu częściowego w terminie 30 dni od dnia, w którym otrzyma wniosek Ubezpieczającego.

### **Rozdział 15: Opłaty**

#### **§ 22**

1. Z każdej Oplaconej Składki Nordea pobiera opłatę na pokrycie kosztów działalności ubezpieczeniowej, w skład których wchodzi koszty zawarcia i obsługi Umowy Ubezpieczenia oraz koszty działalności Nordea.
2. Wysokość opłaty na pokrycie kosztów działalności ubezpieczeniowej Nordea określa w Polisie w procentach Oplaconej Składki.

#### **§ 23**

1. W Okresie Odpowiedzialności Nordea potrąca miesięcznie z góry z Indywidualnego Rachunku Kapitałowego opłatę za ochronę ubezpieczeniową.
2. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, uzależniona jest od Zakresu Ubezpieczenia i jest równa:
  - 1) w wariantcie I – opłacie za ryzyko zgonu Ubezpieczonego;
  - 2) w wariantcie II – sumie opłaty za ryzyko zgonu Ubezpieczonego oraz opłaty za ryzyko zgonu Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku;
  - 3) w wariantcie III – sumie opłaty za ryzyko zgonu Ubezpieczonego, opłaty za ryzyko zgonu Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku oraz opłaty za ryzyko Trwałej Utraty Zdrowia przez Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku.
3. Opłata za ryzyko zgonu Ubezpieczonego jest iloczynem Sumy Pod Ryzykiem Dla Ryzyka Zgonu Ubezpieczonego oraz stawki za ryzyko zgonu Ubezpieczonego, o której mowa w ust. 6.
4. Opłata za ryzyko zgonu Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku jest iloczynem Sumy Pod Ryzykiem Dla Ryzyka Zgonu Ubezpieczonego Wskutek Nieszczęśliwego Wypadku oraz stawki za ryzyko zgonu Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku, o której mowa w ust. 7.
5. Opłata za ryzyko Trwałej Utraty Zdrowia przez Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku jest iloczynem Sumy Ubezpieczenia oraz stawki za ryzyko Trwałej Utraty Zdrowia przez Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku, o której mowa w ust. 7.
6. Stawka za ryzyko zgonu Ubezpieczonego jest zmienna w trakcie Roku Polisowego i zależy od płci, stanu zdrowia oraz aktualnego wieku Ubezpieczonego. Maksymalną wysokość tej stawki Nordea określa za dany Rok Polisowy na początku każdego Roku

Polisowego. Nordea informuje Ubezpieczającego, o maksymalnej wysokości stawki, o której mowa, najpóźniej 30 dni przed Rocznicą Polisy.

7. Stawka za ryzyko zgonu Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku oraz stawka za ryzyko Trwałej Utraty Zdrowia przez Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku zależą od stanu zdrowia oraz zawodu wykonywanego przez Ubezpieczonego w dniu zawarcia Umowy Ubezpieczenia i są wielkościami stałymi przez cały Okres Odpowiedzialności. Wysokość tych stawek Nordea określa w Polisie.
8. Raz w Roku Polisowym Nordea informuje Ubezpieczającego o wysokości pobranych opłat za ochronę ubezpieczeniową.

#### § 24

1. W Okresie Odpowiedzialności Nordea potrąca miesięcznie z góry z Indywidualnego Rachunku Kapitałowego opłatę administracyjną z tytułu prowadzenia Indywidualnego Rachunku Kapitałowego.
2. Opłata administracyjna jest określana przez Nordea kwotowo w Karcie Parametrów.
3. W Okresie Odpowiedzialności Nordea potrąca z Indywidualnego Rachunku Kapitałowego, na koniec każdego miesiąca lub na dzień umorzenia Jednostek Funduszu, opłatę za zarządzanie Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi. Opłata ta zawiera koszty prowadzenia Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego przez Nordea a także opłaty związane z zarządzaniem aktywami Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego przez podmioty zewnętrzne, o ile podmioty zewnętrzne nie potrąciły opłat za zarządzanie z aktywów.
4. Wysokość opłaty za zarządzanie Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi ustalana jest przez Nordea w % wartości Subkonta i określona jest w Karcie Parametrów. Opłata za zarządzanie Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi nie może być wyższa niż jej maksymalna wysokość określona w Regulaminie Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych.. Opłata za zarządzanie Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi jest sumą opłat za zarządzanie tymi Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi, które są zarejestrowane w Indywidualnym Rachunku Kapitałowym.
5. Z aktywów Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego potrącane są koszty opłat ponoszonych na rzecz osób trzecich, do których ponoszenia Nordea jest obowiązana na mocy odrębnych przepisów, koszty związane z przechowywaniem aktywów Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego oraz koszty związane z transakcjami nabywania i sprzedaży aktywów Ubezpieczeniowego Funduszu Kapitałowego.

#### § 25

1. W przypadku wypłaty Wartości Wykupu, o której mowa w § 11 ust. 4, Nordea pobiera z Indywidualnego Stanu Funduszu opłatę likwidacyjną, której wysokość określona jest w Karcie Parametrów.
2. W przypadku realizacji wniosku o wykup częściowy, o którym mowa w § 21 ust. 1, Nordea pobiera z Wartości Wykupu Częściowego opłatę manipulacyjną, której wysokość określona jest w Karcie Parametrów.
3. Ubezpieczający ma prawo wnioskować o zmniejszenie opłaty manipulacyjnej, o której mowa w ust. 2, jeżeli wykup częściowy dokonywany jest ze środków pochodzących z Oplacanych Składek Dodatkowych.

#### § 26

1. Wszystkie opłaty pobierane z Indywidualnego Rachunku Kapitałowego, z wyjątkiem opłaty za zarządzanie Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi, o której mowa w § 24 ust. 3, Nordea pobiera proporcjonalnie z każdego Subkonta, według udziału wartości Jednostek Funduszu danego Subkonta w Indywidualnym Stanie Funduszu.
2. Za wyjątkiem opłaty za ochronę, Nordea ma prawo ustalić nowe wysokości opłat określonych w Karcie Parametrów. Zmiana wysokości opłat może mieć miejsce nie częściej niż raz w trakcie roku kalendarzowego. O zmianie wysokości opłat, Nordea informuje Ubezpieczającego, najpóźniej 30 dni przed datą obowiązywania ich nowej wysokości, poprzez przesłanie

Ubezpieczającemu nowej Karty Parametrów.

3. Zmiana wysokości opłat, o której mowa w ust. 2 następuje zgodnie ze wskaźnikiem ustalonym przez Nordea. Stosunek nowej wysokości opłaty do poprzednio obowiązującej nie może być większy od wyższego ze wskaźników: wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych lub wzrostu przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w sektorze przedsiębiorstw, publikowanych przez Główny Urząd Statystyczny i obejmujących okres od dnia poprzedniej zmiany wysokości opłat do dnia, w którym Nordea ustala nową wysokość opłat.

### Rozdział 16: Uposażony i Uposażony Zastępczy

#### § 27

1. Ubezpieczony ma prawo wskazać jednego lub więcej Uposażonych.
2. Ubezpieczony ma prawo odwołać lub zmienić Uposażonego w każdym czasie.
3. Ubezpieczony, wskazując Uposażonych, zobowiązany jest określić procentowy udział każdego z Uposażonych w kwocie Świadczenia. W przypadku, gdy Ubezpieczony wskazał kilku Uposażonych i nie określił wysokości przypadających im udziałów lub udziały wszystkich Uposażonych nie sumują się do 100%, uznaje się, że udziały wszystkich Uposażonych są równe.
4. Wskazanie Uposażonego jest bezskuteczne w przypadku, gdy Uposażony zmarł przed Ubezpieczonym lub równocześnie z nim. W takim przypadku, udział zmarłego Uposażonego dolicza się proporcjonalnie do udziałów pozostałych Uposażonych.
5. Ubezpieczony może wskazać jednego lub więcej Uposażonych Zastępczych. Postanowienia ust. 2 i 3 stosuje się także do Uposażonego Zastępczego.
6. Wskazanie Uposażonego Zastępczego jest bezskuteczne w przypadku, gdy Uposażony Zastępczy zmarł przed lub równocześnie z Ubezpieczonym. W takim przypadku udział tego Uposażonego Zastępczego dolicza się proporcjonalnie do udziałów pozostałych Uposażonych Zastępczych.
7. W przypadku zgonu Ubezpieczonego, jeżeli nie ma uprawnionego Uposażonego i Uposażonego Zastępczego, Świadczenie zostanie wypłacone:
  - 1) małżonkowi Ubezpieczonego;
  - 2) dzieciom Ubezpieczonego – w częściach równych;
  - 3) rodzicom Ubezpieczonego – w częściach równych;
  - 4) rodzeństwu Ubezpieczonego – w częściach równych;
  - 5) pozostałym osobom będącym spadkobiercami Ubezpieczonego, z wyłączeniem Skarbu Państwa.
8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, Świadczenie może być wypłacone kolejnej osobie wyłącznie, gdy żadna z osób wskazanych w poprzedzających punktach nie żyła dłużej niż Ubezpieczony lub zgodnie z postanowieniem ust. 9 nie jest uprawniona do otrzymania Świadczenia.
9. Świadczenie nie może być wypłacone osobie, która umyślnie przyczyniła się do zgonu Ubezpieczonego.

### Rozdział 17: Wypłata Świadczenia

#### § 28

1. Świadczenie z tytułu zgonu Ubezpieczonego Nordea wypłaca osobie uprawnionej zgodnie z § 27. Pozostałe Świadczenia wypłacane są Ubezpieczonemu, chyba że Umowa Ubezpieczenia stanowi inaczej.
2. Warunkiem rozpatrzenia roszczenia o wypłatę Świadczenia jest złożenie w Nordea wniosku o wypłatę, na odpowiednim formularzu Nordea, wraz z dokumentami wskazanymi w tym wniosku.
3. W przypadku, o którym mowa w § 27 ust. 7 pkt. 5, Nordea wypłaca Świadczenie po otrzymaniu od osoby uprawnionej do Świadczenia dokumentu potwierdzającego nabycie spadku po Ubezpieczonym przez tę osobę, zgodnie z prawem spadkowym.
4. Nordea ma prawo żądać innych dokumentów oraz innego rodzaju dowodów w celu ustalenia odpowiedzialności Nordea.

## § 29

1. Świadczenie Nordea zależy od Zakresu Ubezpieczenia i jest równe:
  - 1) w wariantcie I – w przypadku zgonu Ubezpieczonego – wyższej z następujących kwot:
    - Suma Ubezpieczenia,
    - Indywidualny Stan Funduszu;
  - 2) w wariantcie II:
    - a) w przypadku zgonu Ubezpieczonego z przyczyn innych niż Nieszczęśliwy Wypadek – wyższej z następujących kwot:
      - Suma Ubezpieczenia,
      - Indywidualny Stan Funduszu;
    - b) w przypadku zgonu Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku – wyższej z następujących kwot:
      - 200% Sumy Ubezpieczenia,
      - Indywidualny Stan Funduszu;
  - 3) w wariantcie III:
    - a) w przypadku zgonu Ubezpieczonego z przyczyn innych niż Nieszczęśliwy Wypadek – wyższej z następujących kwot:
      - Suma Ubezpieczenia,
      - Indywidualny Stan Funduszu;
    - b) w przypadku zgonu Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku – wyższej z następujących kwot:
      - 200% Sumy Ubezpieczenia,
      - Indywidualny Stan Funduszu;
    - c) w przypadku Trwałej Utraty Zdrowia przez Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku – 2% Sumy Ubezpieczenia za każdy 1% Trwałej Utraty Zdrowia, z zastrzeżeniem postanowień § 30.
2. W Umowie Ubezpieczenia zawartej na czas określony, w przypadku dożycia przez Ubezpieczonego końca okresu, na który zawarto Umowę Ubezpieczenia, Świadczenie Nordea jest równe Indywidualnemu Stanowi Funduszu.
3. Do ustalenia wysokości Świadczenia Indywidualny Stan Funduszu oblicza się na dzień umorzenia Jednostek Funduszu.

## § 30

1. Nordea wypłaca Świadczenie z tytułu Trwałej Utraty Zdrowia przez Ubezpieczonego, jeżeli stopień Trwałej Utraty Zdrowia przez Ubezpieczonego będzie wyższy od 5% z tytułu jednego zdarzenia oraz nie przekroczy 100% z tytułu wszystkich zaistniałych w Okresie Odpowiedzialności zdarzeń powodujących Trwałą Utratę Zdrowia przez Ubezpieczonego.
2. Stopień Trwałej Utraty Zdrowia przez Ubezpieczonego określa Lekarz Zaufania niezwłocznie po zakończeniu leczenia, z uwzględnieniem zaleconej przez lekarza rehabilitacji leczniczej. Późniejsza zmiana stopnia Trwałej Utraty Zdrowia przez Ubezpieczonego nie powoduje zmiany wysokości Świadczenia.
3. W razie utraty lub uszkodzenia organu, narządu lub układu, których funkcje przed wypadkiem były już upośledzone wskutek samej choroby lub trwałego inwalidztwa, stopień Trwałej Utraty Zdrowia przez Ubezpieczonego określa się w wysokości różnicy pomiędzy stopniem trwałego uszczerbku danego organu, narządu lub układu po wypadku, a stopniem trwałego uszczerbku istniejącym bezpośrednio przed Nieszczęśliwym Wypadkiem.
4. Z uwagi na znaczne koszty rehabilitacji leczniczej, Ubezpieczony ma prawo złożyć wniosek o wypłatę części Świadczenia z tytułu Trwałej Utraty Zdrowia przez Ubezpieczonego przed zakończeniem leczenia usprawniającego. Niezależnie od ustalonego ostatecznie stopnia Trwałej Utraty Zdrowia, wypłacona Ubezpieczonemu część Świadczenia nie podlega zwrotowi.

## § 31

1. Świadczenie z tytułu zgonu Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku nie przysługuje, jeżeli zgon Ubezpieczonego nastąpił po upływie 180 dni od dnia zajścia Nieszczęśliwego Wypadku.

2. Jeżeli Nordea wypłaci Świadczenie z tytułu Trwałej Utraty Zdrowia przez Ubezpieczonego, a następnie w okresie 180 dni od dnia zajścia Nieszczęśliwego Wypadku nastąpi zgon Ubezpieczonego, będący następstwem tego wypadku, kwota wypłaconego Świadczenia, o którym mowa powyżej, będzie potrącona z kwoty Świadczenia wypłacanego z tytułu zgonu Ubezpieczonego wskutek Nieszczęśliwego Wypadku.

## § 32

1. W terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego Zakresem Ubezpieczenia, Nordea informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości Świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Nordea lub wysokości Świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
2. Nordea zobowiązana jest do wypłaty Świadczenia w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego Zakresem Ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.
3. Jeżeli w terminie określonym w ust. 2, ustalenie okoliczności koniecznych do określenia odpowiedzialności Nordea albo wysokości Świadczenia okazałoby się niemożliwe, Świadczenie zostanie wypłacone w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część Świadczenia Nordea spełni w terminie przewidzianym w ust. 2.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 Nordea informuje pisemnie osobę występującą z roszczeniem o przyczynach niemożności zaspokojenia w terminie wskazanym w ust. 2 roszczenia w całości lub części.
5. Jeżeli Świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Nordea informuje o tym osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty Świadczenia.
6. Osoba występująca z roszczeniem, w przypadku odmowy wypłaty Świadczenia lub wypłaty części Świadczenia przez Nordea ma prawo dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

## Rozdział 18: Postanowienia Końcowe

### § 33

W każdym momencie obowiązywania Umowy Ubezpieczenia Ubezpieczający ma prawo złożyć wniosek o zmianę warunków Umowy Ubezpieczenia. Nordea przyjmuje lub odrzuca wniosek w ciągu 30 dni od daty jego otrzymania. O ile w podanym wyżej terminie Nordea nie potwierdzi na piśmie akceptacji warunków przedstawionych we wniosku, uznaje się, że wniosek został odrzucony.

### § 34

1. Umowa Ubezpieczenia może zawierać postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych OWU.
2. Strony mają prawo na mocy porozumienia w formie pisemnej pod rygorem nieważności zmieniać lub uchylać postanowienia Umowy Ubezpieczenia.
3. Wszystkie powiadomienia i wnioski, o których jest mowa w OWU i zawartej na ich podstawie Umowie Ubezpieczenia mają formę pisemną pod rygorem nieważności. Oświadczenie woli staje się skuteczne po otrzymaniu go przez drugą Stronę, w tym drogą elektroniczną, z zastrzeżeniem postanowienia ust. 4.
4. Oświadczenie woli złożone w postaci elektronicznej opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu jest równoważne formie pisemnej.

### § 35

Wypłaty kwot z tytułu Umowy Ubezpieczenia podlegają przepisom

regulującym opodatkowanie osób fizycznych i osób prawnych, obowiązującym w momencie dokonywania wypłat.

### § 36

1. Zażalenia wynikające z realizacji Umowy Ubezpieczenia będą rozpatrywane przez pełnomocnika Zarządu Nordea do spraw rozpatrywania zażaleń w terminie 30 dni od otrzymania zażalenia.
2. Jeżeli w terminie określonym w ust. 1, ustalenie okoliczności koniecznych do rozpatrzenia zażalenia okazałoby się niemożliwe, zażalenie zostanie rozpatrzone w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe.
3. Skargi wynikające z realizacji Umowy Ubezpieczenia mogą być kierowane do Rzecznika Ubezpieczonych zgodnie z Ustawą z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych.
4. Powództwo o roszczenia wynikające z Umowy Ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przez sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, Uposażonego lub innego uprawnionego z Umowy Ubezpieczenia.
5. Językiem stosowanym w relacjach pomiędzy Stronami w zakresie wynikającym z realizacji Umowy Ubezpieczenia jest język polski.

### § 37

W przypadku zmiany adresu lub nazwy, o której nie poinformowano na piśmie drugiej strony Umowy Ubezpieczenia, przyjmuje się, że obowiązek zawiadomienia lub oświadczenia został przez tę stronę wypełniony przez wysłanie pisma pod ostatni znany adres.

### § 38

W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz inne obowiązujące przepisy prawa polskiego.

### § 39

Nordea, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zobowiązuje się do zachowania w tajemnicy wszelkich danych dotyczących Ubezpieczonego, Ubezpieczającego, Uposażonego i Uposażonego Zastępczego, które posiada w związku z zawartą Umową Ubezpieczenia.

### § 40

Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym „Nordea Futura” zostały zatwierdzone w dniu 22 czerwca 2010 roku i wchodzi w życie z dniem 28 czerwca 2010 roku..

W imieniu i na rzecz Nordea:

Członek Zarządu



Sławomir Łopalewski

Członek Zarządu



Leszek Pielacha